Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

INGEKOMEN - 5 JULI 2018

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr A.N.M. Stavenuiter
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143190
stavenuitera@noord-holland.nl

Betreft: Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017

Verzenddatum
- 5 JULI 2018

Kenmerk
881247/992351

Uw kenmerk
-

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) brengen wij u hierbij ter kennis dat wij op 26 juni jl. hebben besloten de gewijzigde Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017 vast te stellen en voor de tweede keer open te stellen, tot en met 27 december 2018.

Toelichting

De provincie werkt samen met de drie Noord-Hollandse waterschappen (HHNK, Rijnland, AGV), LTO Noord en de agrarische natuurverenigingen aan het realiseren van het programma Bodem en Water.
Het doel van dit programma is om meer waterbewustzijn te creëren in de agrarische sector en daarmee te zorgen voor een dusdanige verandering van bedrijfsvoering/inrichting dat deze bijdraagt aan een veerkrachtig en klimaatrobuust watersysteem.

Met een veerkrachtig en klimaatrobuust watersysteem wordt bedoeld

- dat de waterkwaliteit voldoet aan de KRW-normen[1].
  Met het programma wordt met name beoogd de uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen vanuit de landbouw te verminderen.
- dat het watersysteem zodanig is ingericht dat het is opgewassen tegen langere periodes van droogte of regenval.
  Met het programma worden agrariërs gestimuleerd om meer zelfvoorzienend te worden voor zoet water. Het is namelijk niet langer vanzelfsprekend dat in tijden van droogte vanuit het watersysteem altijd voldoende zoet water voor de landbouw beschikbaar is.

[1] KRW: Kaderrichtlijn Water van de Europese Unie

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

De Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017 is een onderdeel van het programma Bodem en Water. Met de uitvoeringsregeling kunnen studieprojecten gesubsidieerd worden die bijdragen aan kennisopbouw bij agrariërs. De uitvoeringsregeling wordt thans voor de tweede maal opengesteld.

Meer kennis leidt mogelijk tot het nemen van concrete maatregelen op het bedrijf

De projecten die worden gesubsidieerd vanuit de Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017 stimuleren agrariërs om concrete maatregelen op hun bedrijf te nemen. Op het zogeheten Landbouwportaal, de website van het programma Bodem en Water, kunnen agrariërs vervolgens terecht kunnen voor informatie en adviezen over de aanpassing van bedrijfsvoering en inrichting, en worden zij gestimuleerd om (bovenwettelijke) maatregelen op hun bedrijf te nemen. De waterschappen hebben hiertoe eind mei 2018 een subsidieregeling opengesteld waarmee deze maatregelen kunnen worden gesubsidieerd. Agrariërs kunnen deze subsidies aanvragen op het Landbouwportaal. Subsidiëring is mogelijk op een vijftal thema's: Erfafspoeling, Duurzame bodem (chemie, structuur), Gewasbeschermingsmiddelen, Inrichting & beheer en Zoetwatermaatregelen. Het Landbouwportaal is primair bedoeld voor agrariërs en voor bedrijven die dienstverlenend zijn aan de landbouw (o.a. erfbetreders en adviseurs). Alleen agrariërs kunnen subsidie aanvragen.

Toelichting Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017.

De Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017 is bedoeld voor studieprojecten. Een voorbeeld is een studiegroep gericht op kringlooplandbouw, waarbij groepen agrariërs gezamenlijk onderzoeken hoe zij hun bedrijfsvoering (bodembeheer) zo kunnen aanpassen dat er minder nutriëntenverlies naar het oppervlaktewater optreedt. Een ander voorbeeld is 'Schoon erf, schone sloot' waarbij via erfbezoeken wordt nagegaan wat de routes zijn voor het afspoelen van gewasbeschermingsmiddelen naar het water en wat er aan gedaan kan worden.

Aanvragen kunnen worden ingediend door collectieven van agrariërs en tevens door belangenverenigingen van agrariërs en daaraan gelieerde rechtspersonen. Andere partijen zijn uitgesloten, teneinde ervoor te zorgen dat het om door de landbouw gedragen activiteiten gaat.

Een voorwaarde voor het verkrijgen van de subsidie is dat het waterschap in wiens beheergebied de activiteiten plaatsvinden akkoord is met het project. Dit om te zorgen dat alleen die projecten worden

gesubsidieerd die daadwerkelijk bijdragen aan de waterdoelen in dat gebied.

De subsidie wordt verleend op volgorde van binnenkomst. Het minimale subsidiebedrag is € 5.000,-. Er is in overleg met de in het programma Bodem & Water samenwerkende partijen afgesproken geen maximum aan het aan te vragen budget te stellen. Er geldt een subsidiepercentage van 100%.

Omdat met de regeling agrariërs niet rechtstreeks worden bevoordeeld, is geen sprake van staatsteun.

Aanvragen eerste openstelling uitvoeringsregeling
Bij de eerste openstelling (881247/992351; oktober 2017 - mei 2018) was het beschikbare budget € 820.000,-. Hiervan is voor een bedrag van € 770.802,- aan aanvragen ingediend en subsidies verleend. Het betreft de volgende aanvragen (zie tabel hieronder).

Aanvragen/subsidieverleningen eerste openstelling uitvoeringsregeling

Aanvrager	Project	Bedrag (€)
Water, Land en Dijken	Bodemcoach	184.199
Water, Land en Dijken	Bodemafhankelijk bemesten	65.318
LTO Noord	Schoon erf N-H	324.029
KAVB	Gewasbeschermingsmiddelen open teelten	152.702
Water, Land en Dijken	Ontwikkeling beheerpakket kringloop	44.554
Totaal		**770.802**

Tweede openstelling uitvoeringsregeling
De tweede openstelling van de uitvoeringsregeling duurt t/m 27 december 2018. Het geld dat via de uitvoeringsregeling nieuw wordt ingezet, € 540.000,- is voor deze openstelling afkomstig van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en waterschap Amstel Gooi en Vecht. Daarnaast zetten deze waterschappen de niet in de 1e openstellingsperiode benutte gelden in. Het Hoogheemraadschap voor Rijnland zet nu geen geld in voor de provinciale kennisregeling omdat zij dit jaar nog slechts beperkt middelen voor uitvoering van maatregelen beschikbaar hebben (dit zijn dus middelen t.b.v. de regeling van de waterschappen zelf om het nemen van concrete maatregelen op de agrarische bedrijven te stimuleren, via het Landbouwportaal; zie hiervoor).
HHNK verwacht in de tweede openstelling van de uitvoeringsregeling onder meer aanvragen m.b.t. kennisopbouw bij agrariërs in de

vollegrondsgroenteteelt en de bollensector. AGV verwacht een aanvraag voor een aantal studieclubs met boeren gericht op het uitwisselen van kennis en praktijkervaring over verbeteren van de waterkwaliteit, leidend tot maatregelen die daarop zijn gericht.
Voor elk waterschapsbeheergebied is een apart subsidieplafond vastgesteld. Voor de tweede openstelling zijn de plafonds als volgt:

Waterschap	Restant van de 1e openstelling (€)	Nieuw budget 2de openst. (€)	Deelplafonds (€)
HHNK	12.662	500.000	512.662
AGV	30.000	40.000	70.000
Rijnland	6.536	0	0 *)
Totaal	**49.198**	**540.000**	**582.662**

*) Rijnland heeft ervoor gekozen het restant van de eerste openstelling, gezien de geringe omvang van het bedrag, niet in te zetten voor de tweede openstelling.

De provincie heeft de uitvoeringsregeling in overleg met de waterschappen opgesteld en voert hem uit. De provincie draagt de met de uitvoering gemoeide personele kosten.

Wijziging van de regeling
De Uitvoeringsregeling is in verband met de tweede openstelling op twee punten aangepast:

- De subsidieplafonds en de openstellingstermijn zijn in een apart besluit ondergebracht. Ook na 2018 zijn namelijk nog besluiten tot openstelling mogelijk.
- Artikel 2 lid 1, waarin de inhoudelijke criteria voor subsidiering zijn opgenomen, is aangepast zodat ook de kosten van gebiedsprocessen met agrariërs subsidiabel zijn. Het begrip 'gebiedsproces' is in artikel 1 gedefinieerd.

Deze laatstgenoemde wijziging maakt het mogelijk dat maatregelen op het bedrijf die idealiter door meerdere agrariërs tegelijkertijd worden aangevraagd (onder de regeling van de waterschappen, via het Landbouwportaal) in een gebiedsproces worden voorbereid. Bijvoorbeeld de aanleg van onderwaterdrainage of natuurvriendelijke oevers

Provinciaal belang
Voor zowel het beschikbaar laten zijn van voldoende zoet water als voor oppervlaktewaterkwaliteit hebben de betrokken overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) afgesproken gezamenlijk verantwoordelijk te zijn voor het behalen van de doelen. Wel ieder vanuit zijn/haar eigen rol. De waterschappen hebben op beide gebieden het primaat. Zij zijn vooral verantwoordelijkheid voor het bereiken van de KRW-doelen en het faciliteren van gebruikers met hun wensen voor

het watersysteem. De rol van de provincie zit vooral in het formeel vaststellen van de ecologische KRW-doelen, verbinden, de relatie met andere beleidsvelden en de verantwoordelijkheid voor onze eigen wateren.

In onze provinciale Watervisie 2021 zijn de doelstellingen van de provincies op het gebied van oppervlaktewaterkwaliteit en voldoende zoet water als volgt verwoord:

- Voor oppervlaktewaterkwaliteit: Wij willen participeren in en stimuleren integrale en innovatieve projecten en zoeken daarbij naar synergie tussen waterbeheer en andere beleidsterreinen.
- Voor zoet water: Wij stimuleren innovatieve en waterbesparende maatregelen bij gebruikers.

Daarnaast heeft de provincie een belangrijke verantwoordelijkheid vanuit onze betrokkenheid bij het derde Platteland Ontwikkelingsprogramma (POP3). Het Rijk heeft de verantwoordelijkheid hiervoor gedelegeerd naar de provincies, die daarmee aan de lat staan voor het tijdig uitgeven van het geld, het opstellen van openstellingsbesluiten en het rapporteren over de voortgang aan de Tweede Kamer.

Een deel van het Europese POP3-geld is bestemd voor het behalen van internationale waterdoelen, dat wil zeggen de KRW- en klimaatdoelen. De waterschappen hebben op landelijk niveau en dus ook op provinciaal niveau[2] afgesproken om een deel van het POP-geld te cofinancieren buiten de POP-regelingen om. Voor Noord-Holland gaat dit om een verdubbeling van het EU-geld uit pijler 1 (€ 7,6 miljoen). Er werd afgesproken (landelijk en provinciaal) om dit of via de POP3-openstelling te doen, of via een separate uitvoeringsregeling.
De openstellingen van de onderhavige door de waterschappen gefinancierde uitvoeringsregeling zijn een invulling van deze afspraak. Het betreft een separate regeling, dus los van de POP3-openstelling. Met het oog op een eenvoudige en toegankelijke regeling is er in overleg met de waterschappen en de landbouwsector voor gekozen om dit geld niet via een POP3-regeling te besteden.

[2] In september 2016 hebben de waterschappen en de provincie de bestuursovereenkomst POP3 niet-grondgebonden regelingen voor waterdoelen ondertekend (verseon 834073/834170). Hierin is afgesproken dat de waterschappen de 'verdubbeling' van de ELFPO-middelen uit pijler 1 (EU-middelen) kunnen verstrekken via de Uitvoeringsregeling POP3 subsidies Noord-Holland of via een separaat instrument.

Het deelnemen aan de samenwerking in het programma Bodem en Water en het opstellen en uitvoeren van de uitvoeringsregeling past daardoor zowel binnen het provinciaal waterbeleid als binnen de afspraken die gemaakt zijn in het kader van het derde Plattelands Ontwikkelingsprogramma (POP3).

Samenhang met ander provinciaal beleid

Zoals hiervoor werd aangegeven (blz. 5) is de rol van de provincie onder andere het leggen van verbindingen met andere beleidsvelden. Een sprekend voorbeeld daarvan is het project Bodemcoach, dat in opdracht van de provincie werd ontwikkeld in het kader van het programma Groen Kapitaal (fase 1) en uitstekend past in het gedachtengoed van ons programma Natuurinclusieve Landbouw (NiL). Nu, in het kader van het programma Bodem en Water, krijgt het project een vervolg (fase 2). In fase 1 kwamen een 'bodem-Apk', een profiel voor een bodemcoach en een werkboekje voor de bodemcoach tot stand. Er werd daarnaast een zestal coaches geworven en opgeleid, voor de sector melkveehouderij. In fase 2 heeft Water, Land en Dijken een subsidie van ruim € 184.000,- toegekend gekregen (zie blz. 3) waarmee onder andere 120 coachingssessies zullen worden gehouden en verbreding plaatsvindt naar de sectoren akkerbouw, tuinbouw en bollenteelt.

Wij vertrouwen erop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
J.W. Remkes

2 bijlagen:

- Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017
- Besluit tot vaststelling van het subsidieplafond en de indieningstermijn voor 2018 op grond van de Uitvoeringsregeling subsidie Kennisontwikkeling Bodem en Water Noord-Holland 2017